

Valtatien 4 parantaminen Vaajakosken kohdalla

10/2019

Valtatie 4 on osa TEN-T – ydinverkkoa ja raskaan liikenteen runkoyhteyttä. Liikenne ruuhkautuu suunnittelualueella ajoittain pitkiksi, seisoviksi jonoiksi. Matka-aikojen ennakoitavuus ja toimintavarmuus ovat huonoja. Kärsijöinä ovat elinkeinoelämän kuljetukset, lyhyt- ja pitkämatkainen bussiliikenne, työmatkaliikenne sekä Jyväskylän ohittava pitkämatkainen liikenne. Onnettomuusriski on koholla jonoutumisen ja vaarallisten liittymien vuoksi. Kevyen liikenteen asema on turvaton vilkasliikenteisen valtatie vierellä kulkevalla vain korotuksella erotetulla kevyen liikenteen väylällä.

NYKYTILA

Valtatie 4 (E75) Vaajakosken kohdalla on osa tärkeää valtakunnallista ja kansainvälistä päätieyhteyttä pääkaupunkiseudulta Keski-Suomen kautta Pohjois-Suomeen. Samalla tieosuudella kulkeva valtatie 9 (E63) on tärkeä osa valtakunnallista ja kansainvälistä itä-länsisuuntaista poikittaisyhteyttä ja yhteysväli Jyväskylä - Kuopio yhdistää Keski-Suomen ja Pohjois-Savon kasvukeskukset toisiinsa. Valtatie 4 on osa TEN-T ydinverkkoa ja valtatie 9 on osa TEN-T kattavaa verkkoa. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa maanteiden ja rautateiden pääväyliksi valtatie 4 ja 9 on määritetty pääväylien palvelusoluokkaan 1. Molemmat valtatie ovat osa suurten erikoiskuljetusten verkkoa. Tieosuus toimii Jyväskylän eteläisenä sisääntulotienä, joka välittää sekä pitkänmatkaista, seudullista että paikallista liikennettä. Valtatie 4 on Vaajakosken ja Kanavuoren välillä kaksi kaistainen sekaliikennetie, missä nopeusrajoitus on 50-60 km/h. Suunnittelualan liikennemäärät ovat (KVL2017) 20 200 – 25 600 ajoneuvoa vuorokaudessa, josta raskaan liikenteen osuus on 7–11 %. Valtatie 4 liikennemäärät ovat kasvaneet huomattavan nopeasti, noin 17-20 % viimeisen kahdeksan vuoden aikana.

Vaajakosken ja Kanavuoren kohdalla esiintyy säännöllisesti sujuvuusongelmia. Kiertoliittymien kapasiteetti ei riitä ja jonot ulottuvat pahimmillaan Vaajakosken moottoritille asti. Liittymien sivusuunnilta valtatielle on vaikeaa. Nopeusrajoitus Vaajakosken ja Kanavuoren kiertoliittymien välillä on 50–60

km/h. Lyhin kiertotie on yli 40 km pitkä ja huonotasoinen. Liikenteestä aiheutuu meluhaittaa valtatie läheisyydessä asuville. Tieosuudella tapahtuu vuosittain keskimäärin 2 henkilövahinkoihin johtavaa onnettomuutta. Suunnittelualueella on tapahtunut vuosien 2013-2017 aikana 105 onnettomuutta, joista suurin osa on omaisuusvahinko-onnettomuuksia. Henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia tapahtui 16. Selkeät onnettomuuskausat ovat Vaajakosken ja Kanavuoren kiertoliittymissä.

HANKE JA TAVOITTEET

Hanke sisältää mm. seuraavat toimenpiteet:

- Valtatietä 4 parannetaan ja moottoritietä rakennetaan uuteen maastokäytävään (n. 3 km) Varassaaren kautta.
- Valtatietä 9 parannetaan ja valtatie 9 linjausta muutetaan noin 0,6 km matkalta.
- Valtatielle 4 ja 9 rakennetaan uusia eritasoliittymiä ja parannetaan Haapalahden olemassa olevaa eritasoliittymää
- Uusia siltoja rakennetaan 26, joista merkittävin on Vaajavirran ylittävä silta.
- Tien varren asukkaita suojataan liikenteen aiheuttamalta melulta meluntorjuntarakenteilla.

Hankkeen tärkein tavoite on liikenteen sujuvuuden parantaminen ja ruuhkautumiseen johtavien ongelmien poistaminen.

AIKATAULU

- Tiesuunnitelman laatiminen käynnistyy vuonna 2019. Suunnitelma valmistuu kesällä 2021, minkä jälkeen suunnitelma lähtee hyväksymiskäsittelyyn. Suunnitelman hyväksymisen jälkeen hanke on toteutettavissa.

VAIKUTUKSET

- + Liikenteen sujuvuus paranee ja häiriöherkkyys sekä matka- ja kuljetusajat pienenevät valtakunnallisesti merkittäväällä päätieverkon osuudella.
- + Uudet järjestelyt mahdollistavat Jyväskylän kaupungin maankäytön ja kaupunkiympäristön kehittämisen varsinkin Vaajakosken keskustassa ja Varassaareissa.
- + Vaikuttaa myönteisesti Jyväskylän seudun kilpailukykyyn ja saavutettavuuteen.
- + Liikenneturvallisuus paranee. Henkilövahinko-onnettomuudet vähenevät 1,5 onn./v. ja kuolemat yhdellä kuolleella / 20 v.
- + Melulle altistuvien (55 dB) asukkaiden määrä vähenee.
- Uusi tielinjaus muuttaa maisemaa. Varassaaren läpi kulkeva tielinjaus heikentää sen maisemallista, kulttuurihistoriallista ja historiallista eheyttä.

